

Jernbanelinier, man ønsker anlagte, nemlig Hønherrødsbanen og den østvendtste Bane, men det kan slet ikke nytte at komme frem med dem, thi den fornødne Tilladelse dertil fra Statsmagtens Side kan ikke faas. (Afbrudelse). Ja, det ærede Medlem har Ret: der hviler en død Haand over det Hele. Se vi hen til vort Forsvarsvæsen — man kan have, hvad Mening man vil med det, saa er en Ting dog sikker, nemlig at naar vi have en Hær, et levende Forsvar og vil beholde det, er det en absolut Nødvendighed, at vi faae Fæstninger, i alt Fald een Fæstning, hvor Hæren, hvis den mødes af overlegne Mæjter, maa kunne trække sig tilbage til, for at den ikke skal have Balget imellem at lade sig trænge ud i Havet eller spadsere som Krigsfange til fjendtlige Fæstninger. Det er pinligt at vide, at Ens Søner skulle kunne komme til at kæmpe under saadanne Vilkaar. Heller ikke i den Retning kan der ske Noget; thi Regjeringen kan Intet sætte igjennem her i dette Thing, og dette Things Samtykke er nødvendigt. — Jeg talte for om Arbejderne. Der er en høi Grad af Trang til at staafe Arbejderne bedre Vilkaar i forskjellige Retninger og navnlig til ogsaa at søge at sikke dem i deres Alderdom. Sagen mødte oprindelig megen Modstand fra forskjellige Sider; nu har den arbejdet sig saaledes frem, at alle Parter ere enige om, at en Alderdomsforsørgelseskasse fra Statens Side bør oprettes; om Principerne vil man sagtens ogsaa kunne blive enig; men der kan Intet ske, fordi Regjeringen ikke kan sætte Sagen igjennem.

Denne Tilstand kan efter min Mening ikke blive ved; der maa en Ende derpaa, hvis ikke Landet skal gaae sin Undergang, sin finansielle Undergang i Møde. Defadencen er allerede til Stede, og den vil komme stærkere endnu efter Faldhastighedens Lov. Der er allerede i mange Aar arbejdet for at anlægge Havne paa Besthytten af Sjælland. Den forrige Indenrigsminister nedsatte en Kommission til at udarbejde Forslag i den Henseende. Den samme Kommission fik Ordre til at tage Spørgsmaalet om en Nødhavn i Kattegattet og en Nødhavn ved Bornholm under Overveielse, men vi have Intet hørt fra den Kommissions Side siden, uagtet det jo er paatrængende, at navnlig en Vesterhavns Havn kommer i Stand. Vore Naboer mod Syd ere i Færd med at anlægge en Kanal fra Vesterhavet til Østersøen. Kommer den i Stand, vil den udøve den allerstørste Indflydelse paa vor Handel og Omsætning, det vil kunne blive ødelæggende for os. Under disse Omstændigheder vil det for os være rigtigt at søge at lette

Sælladsen i vore Farvande derved, at vi kanalfere Limfjorden og derved spare de Søfarende den lange og farlige Omvei omkring Skagen. Det kan gøres. Der foreligger Forslag, hvorefter det kan udføres for rimelige Summer, men der er intet Haab om, at det kan sættes igjennem under de nuværende Forhold. Kort sagt, der mangler Liv og Virksomhed paa alle Punkter. Og vil man nu spørge: Hvem paahviler Ansvar for denne Tilstand, og hvor er Midlerne at finde til at hæve det? Saa vil jeg sige: have vi først set, hvor Ansvar ligger, vil vel ogsaa Midlerne kunne findes til at fjerne Vanfærlighederne. Det fortjener den alvorligste Overveielse, hvem der egentlig bærer Ansvar for den nuværende Tilstand. Overfladisk set skyder jo hver Dag Høire Skylden paa Venstre, Venstre skyder Skylden paa Regjeringen, den ene skyder Skylden paa den Anden; men lad os en Gang undersøge, hvor det virkelige Ansvar ligger. — Fra mange Sider er Ansvar lagt over paa Folkethingets Flertal og navnlig paa dettes Førere. Her tror jeg nu allerede strax, at man begaar en Feil; thi efter de Erfaringer, jeg har, maa Folkethingsflertallets Førere mere betragtes som Ordførere end som egentlige Førere, ofte vil man se, at de snarere føres end føre. Jeg tror, at de fuldt ud dele Ansvar med deres Flertal, i Fald dette har et saadant Ansvar. Men, mine Herrer, Regjeringen har jo ikke en, men mange Gange forsøgt at staafe sig et andet Folkething, uden at dette er lykkedes; Vælgterne have hver Gang sendt de samme Repræsentanter tilbage til Thinget eller i alt Fald Repræsentanter, der nærede de samme Ansuelser, som vi Andre, nemlig at Ministeriet bør gaa sin Vej. Altsaa har Folkerepresentationen Folkets fulde Tilslutning. Skulde altsaa Ansvar for, hvad Folkethingets Flertal beslutter, paahvile Noget, maatte det være selve Folket; men man kan ifølge Forholdenes Natur ikke gjøre et Folk ansvarligt i den Forstand som den enkelte Person. Folket bestemmer selv sin egen Styrelse; Sagen kan drage Folket til Ansvar som saadant; derfor siger man ogsaa: vox populi vox dei, Folkets Røst er Guds Røst. Den samme Divinitet har Grundloven jo tillagt Kongen: Kongen er fri for Ansvar efter Grundloven. Ham kan man altsaa heller ikke henvende sig til og sige: Kongen har Ansvar. Hverten Kongen eller Folket har noget Ansvar; men heller ikke Folkets Repræsentanter har, efter hvad jeg nylig har viist, noget Ansvar, fordi der er givet Folket Selvlighed til, ikke en men ti Gange at fortafte sine Repræsentanter, og dog har det ikke